

РЕШЕНИЕ

№ 27874

гр. София, 10.07.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 49 състав, в
публично заседание на 12.03.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Маргарита Йорданова

при участието на секретаря Милена Чунчева, като разглежда дело номер **11404** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/, във връзка с чл. 10, ал. 6 от Закона за семейни помощи за деца /ЗСПД/.

Образувано по жалба на О. И., гражданка на У., чрез пълномощник, със съдебен адрес: [населено място], [улица]“, ет. партер, срещу Заповед № ЗСПД/Д-С-ЛЦ/7671/10.10.2025г. на Директора на Дирекция „СП“ – Л..

В жалбата е посочено, че оспорената заповед е незаконосъобразна, като издадена в противоречие с норми от европейското и международното право. Моли се заповедта да бъде отменена. В съдебно заседание жалбоподателят не се явява и не се представлява. В представена по делото молба поддържа жалбата и моли тя да бъде уважена.

Ответникът - Директорът на ДСП –Л., чрез процесуалния си представител, в представено по делото писмено становище моли жалбата да бъде оставена без уважение като неоснователна.

Административен съд София-град, III отделение, 49 състав, след като се запозна с представените по делото доказателства и взе предвид становищата на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

О. И. е гражданка на У., притежаваща регистрационна карта на чужденец № [ЕГН], валидна до 04.03.2026 г. /лист 26 от делото/, с която ѝ е предоставена временна закрила по реда на ЗУБ.

Жалбоподателката е подала заявление-декларация с вх. № ЗСПД/Д-С-ЛЦ/7671/08.10.2025 г. за отпускане на еднократна помощ за ученици, записани в първи, втори, трети и четвърти клас по чл. 10а от ЗСПД.

Издадена е Заповед № ЗСПД/Д-С-ЛЦ/7671/10.10.2025г. на Директора на дирекция „СП“ – Л. за отказ за отпускане на еднократна помощ за ученик в първи клас.

Административен съд София-град, III отделение, 49 състав при така установената фактическа обстановка прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срока по чл.149, ал. 1 от АПК, от надлежната страна при наличието на правен интерес, поради което същата се явява ДОПУСТИМА за разглеждане.

Разгледана по същество жалбата е ОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

По валидността на акта:

Съобразно чл. 10, ал. 4, във вр. с чл. 10, ал. 5 от ЗСПД, отпускането на семейни помощи за деца или отказа за отпускането им се извършва със заповед на Директора на Дирекция "Социално подпомагане" или упълномощено от него лице. Оспорения акт е издаден от компетентен орган, в рамките на неговата компетентност и при спазване на законовите изисквания за форма с оглед на което не са налице пороци водещи до неговата нищожност.

По процесуалната и материалната законосъобразност на акта:

В хода на проведеното административно производство съдът намира, че са допуснати съществени процесуални нарушения, а именно нарушение на чл. 35 от АПК и чл. 36 от АПК.

По силата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД, право на семейни помощи за деца имат бременните жени - чужди граждани, и семействата на чужди граждани, които постоянно пребивават и отглеждат децата си в страната, ако получаването на такива помощи е предвидено в друг закон или в международен договор, по който Република България е страна.

Тази норма е в противоречие с нормите на Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. и Директива 2011/95/ЕС/ на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г., които макар и да нямат директен ефект за България като държава членка, обвързват същата по отношение на резултата, който трябва да бъде постигнат, а именно получаване на необходимото социално подпомагане, което да е равностойно на предвиденото за гражданите на държавата членка. След като държавата ни не е ограничила предоставянето на социални помощи на лицата, на които е предоставен статут, само до основните обезщетения, то с издадената заповед ограничаването на помощите е недопустимо.

Спорът е правен и се изразява в това има ли право жалбоподателката на социални помощи по реда на ЗСПД. За да прецени дали жалбоподателката е носителка на правото на социални помощи, то е следвало административният орган да събере доказателства дали тя и децата ѝ притежават хуманитарен статут, статут на бежанец или разрешение за постоянно пребиваване. Хуманитарният статут представлява международна закрила. Разпоредбата на чл. 3 т. 5 от ЗСПД не урежда хипотеза на предоставена международна закрила /хуманитарен статут или бежански статут/, но предвижда такива права за чужденци на реципрочна основа, ако е предвидено в международен договор или в друг закон. В друг закон – чл.32, ал. 1 ЗУБ е предвидено, че чужденците с предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут имат всички права и задължения на българските граждани с изброени изключения и ограничения въведени със закон. В ЗУБ, който е специален закон по отношение на бежанците, няма ограничения в правата на достъп до социалната система, освен предвидените със закон. Няма ограничение в правата на чужденците с международна закрила /хуманитарен статут/ и няма уредба по отношение на тези лица според чл. 3, т. 5 от ЗСПД, но пък същата разпоредба не е окончателна и не урежда изчерпателно хипотезите, за да се приеме, че е забранителна, а и препраща към друг закон или международен договор, по който Република България е страна.

При анализ на цитираните разпоредби на ЗУБ, ЗСП, ЗСПД и цитираните разпоредби на общностното право следва извод за незаконосъобразност на обжалваната заповед. От административния орган не е взето предвид обстоятелството, че жалбоподателката има издадена регистрационна карта на чужденец с предоставена бежанска закрила.

Административният орган не е изпълнил задължението си по чл. 35 от АПК и чл. 36 от АПК служебно да събере относимите доказателства, като издаде оспорения акт след изясняване на фактите и обстоятелствата от значение за преценката на правото на жалбоподателката да получи поисканата с подаденото заявление социална помощ.

Още един аргумент в подкрепа на извода за незаконосъобразност на оспорената заповед е, че по отношение на детето Ф. И. е представена служебна бележка /лист 25 от делото/, удостоверяваща обстоятелството, че същото е записано в дневна форма на обучение във втори клас за учебната 2025/2026 г.

С оглед изложеното оспорената заповед е издадена при съществено нарушение на процесуалните правила и следва да бъде отменена, като преписката бъде върната на административния орган за ново произнасяне при спазване на указанията по тълкуването и прилагането на закона, дадени в настоящото решение.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд –София - град, Трето отделение, 49 състав

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ по жалба на О. И.,гражданка на У,чрез пълномощник, със съдебен адрес: [населено място], [улица]“, ет. партер, Заповед № ЗСПД/Д-С-ЛЦ/7671/10.10.2025г. на Директора на Дирекция „СП“ – Л..

ИЗПРАЩА административната преписката на директора на ДСП – Л. за ново произнасяне по заявление-декларация с вх. № ЗСПД/Д-С-ЛЦ/7671/08.10.2025 г. в съответствие с дадените указания за тълкуване и прилагане на закона.

РЕШЕНИЕТО е окончателно не подлежи на обжалване на основание чл.10, ал.6 от ЗСПД.

СЪДИЯ: